

6. Aktivity seniorů

Při odchodu seniorů do důchodu se začíná zvolna měnit jejich životní styl. Řada seniorů se setkává s osamělostí, a proto se stává velmi důležitou součástí této životní etapy jejich integrace ve společnosti. Kapitola aktivity seniorů se zabývá činnostmi, které pomáhají seniorům začlenit se do společnosti a oddálit tak sociální a psychické stárnutí.

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstev obcí 2014

V roce 2014 kandidovalo v Plzeňském kraji ve volbách do obecních zastupitelstev 14 483 platných kandidátů, z nichž kandidáti ve věku 65 let a více tvořili 9,5 %. Mužů ve věku 65 let a více kandidovalo 986 a žen 391. Muži ve věku 65 let a více představovali 9,9 % ze všech kandidujících mužů, ženy ve stejné věkové kategorii 8,7 % ze všech kandidujících žen.

Nejvyšší podíl kandidátů ve věku 65 let a více celkem (12,0 %) byl zaznamenán v okrese Rokycany, kde byl zároveň zaznamenán i nejvyšší podíl kandidujících mužů seniorů (12,8 %). Druhý nejvyšší podíl kandidátů seniorů (10,4 %) byl zjištěn v okrese Plzeň-město, v tomto okrese kandidoval nejvyšší podíl žen senierek (11,9 %). Nejméně mužů seniorů (8,2 %) kandidovalo v okrese Domažlice, nejméně žen senierek v okrese Klatovy (6,3 %).

V obcích podle velikostních skupin kandidovaly nejvyšší podíly seniorů celkem v obcích od 5 000 do 19 999 obyvatel. V těchto obcích bylo 12,8 % kandidátů seniorů a zároveň byl v těchto obcích evidován i nejvyšší podíl kandidátek senierek (13,2 %). Nejvyšší podíl mužů seniorů (13,8 %) kandidoval ve velikostní kategorii od 20 000 do 49 999 obyvatel, do které patří v Plzeňském kraji jediné město Klatovy.

Z celkového počtu 4 666 zvolených zastupitelů činili zastupitelé senioři 6,8 %. Podíl zvolených zastupitelů mužů ve věku 65 let a více dosáhl 7,5 %, žen senierek 5,0 %. Nejvyšší podíl zastupitelů mužů seniorů (9,1 %) byl zvolen v okrese Tachov a žen senierek (7,5 %) v okrese Domažlice. Nejnižší podíl zastupitelů mužů seniorů (6,2 %) byl zaznamenán v okrese Domažlice a žen senierek (3,1 %) v okrese Plzeň-sever.

Nejvyšší podíl zastupitelů celkem ve věku 65 let a více (8,6 %) byl zvolen v obcích od 5 000 do 19 999 obyvatel, nejnižší (5,0 %) v obcích od 1 000 do 1 999 obyvatel.

Tab. 6.1 Platní kandidáti ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle okresů v roce 2014

	Platní kandidáti			z toho ve věku 65 a více let			Podíl kandidátů ve věku 65 a více let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Plzeňský kraj	14 483	10 008	4 475	1 377	986	391	9,5	9,9	8,7
v tom okres:									
Domažlice	1 918	1 367	551	156	112	44	8,1	8,2	8,0
Klatovy	2 292	1 672	620	199	160	39	8,7	9,6	6,3
Plzeň-město	2 888	1 924	964	299	184	115	10,4	9,6	11,9
Plzeň-jih	1 901	1 352	549	174	134	40	9,2	9,9	7,3
Plzeň-sever	2 345	1 632	713	229	173	56	9,8	10,6	7,9
Rokycany	1 511	1 013	498	182	130	52	12,0	12,8	10,4
Tachov	1 628	1 048	580	138	93	45	8,5	8,9	7,8

Tab. 6.2 Zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle okresů v roce 2014

	Zvolení zastupitelé			z toho ve věku 65 a více let			Podíl zastupitelů ve věku 65 a více let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Plzeňský kraj	4 666	3 474	1 192	319	259	60	6,8	7,5	5,0
v tom okres:									
Domažlice	752	578	174	49	36	13	6,5	6,2	7,5
Klatovy	873	677	196	55	46	9	6,3	6,8	4,6
Plzeň-město	367	265	102	21	17	4	5,7	6,4	3,9
Plzeň-jih	764	567	197	62	51	11	8,1	9,0	5,6
Plzeň-sever	890	667	223	56	49	7	6,3	7,3	3,1
Rokycany	553	390	163	39	30	9	7,1	7,7	5,5
Tachov	467	330	137	37	30	7	7,9	9,1	5,1

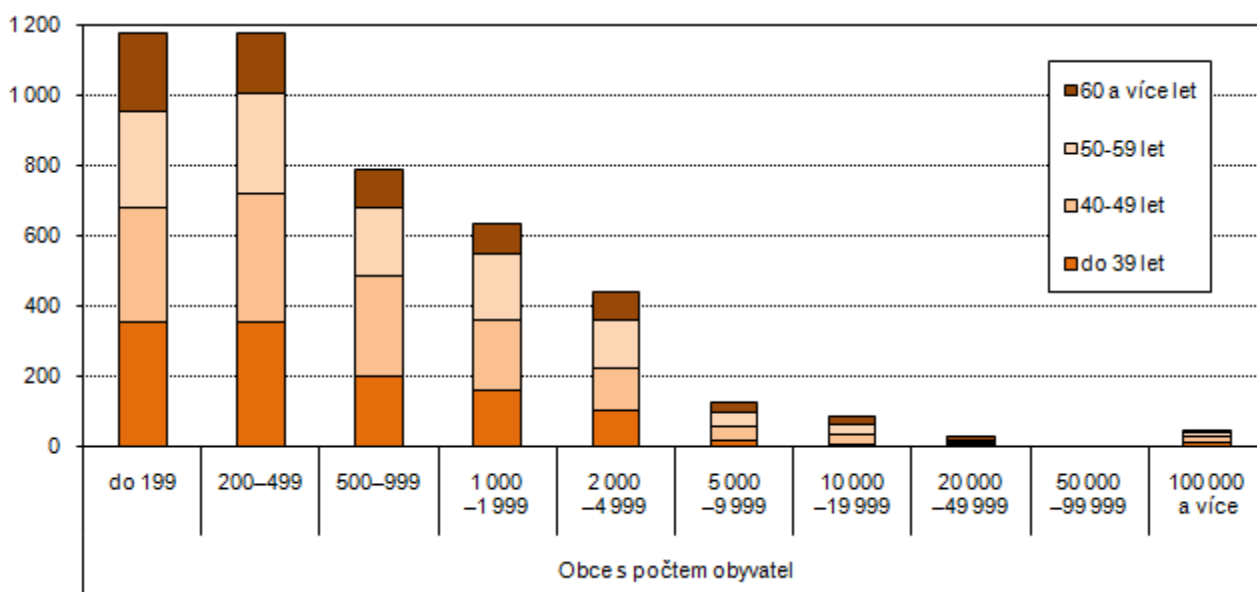
Tab. 6.3 Platní kandidáti ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle velikostních skupin obcí v roce 2014

	Platní kandidáti			z toho ve věku 65 a více let			Podíl kandidátů ve věku 65 a více let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Plzeňský kraj	14 483	10 008	4 475	1 377	986	391	9,5	9,9	8,7
v tom podle velikosti obce:									
do 199 obyvatel	1 659	1 171	488	145	114	31	8,7	9,7	6,4
200–499 obyvatel	2 232	1 592	640	151	117	34	6,8	7,3	5,3
500–999 obyvatel	2 051	1 435	616	145	108	37	7,1	7,5	6,0
1 000–1 999 obyvatel	2 134	1 493	641	169	132	37	7,9	8,8	5,8
2 000–4 999 obyvatel	2 320	1 560	760	294	214	80	12,7	13,7	10,5
5 000–19 999 obyvatel	1 442	980	462	184	123	61	12,8	12,6	13,2
20 000–49 999 obyvatel	243	174	69	30	24	6	12,3	13,8	8,7
50 000 a více obyvatel	2 402	1 603	799	259	154	105	10,8	9,6	13,1

Tab. 6.4 Zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a podle velikostních skupin obcí v roce 2014

	Zvolení zastupitelé			z toho ve věku 65 a více let			Podíl zastupitelů ve věku 65 a více let (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Plzeňský kraj	4 666	3 474	1 192	319	259	60	6,8	7,5	5,0
v tom podle velikosti obce:									
do 199 obyvatel	1 175	861	314	99	80	19	8,4	9,3	6,1
200–499 obyvatel	1 175	873	302	85	67	18	7,2	7,7	6,0
500–999 obyvatel	789	585	204	41	36	5	5,2	6,2	2,5
1 000–1 999 obyvatel	636	485	151	32	27	5	5,0	5,6	3,3
2 000–4 999 obyvatel	439	317	122	28	22	6	6,4	6,9	4,9
5 000–19 999 obyvatel	210	159	51	18	14	4	8,6	8,8	7,8
20 000–49 999 obyvatel	27	23	4	2	1	1	7,4	4,3	25,0
50 000 a více obyvatel	215	171	44	14	12	2	6,5	7,0	4,5

Graf 6.1 Zvolení zastupitelé do obecních zastupitelstev v Plzeňském kraji podle věku a podle velikostních skupin obcí v roce 2014

Senioři a informační technologie

Z Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech, které je prováděno ve 2. čtvrtletí sledovaného roku formou osobního interview u přibližně 10 tis. jednotlivců ve věku 16 let a více, můžeme získat informaci o využívání informačních technologií seniory ve věkové skupině 65 let a více.

Tab. 6.5 Jednotlivci podle použití osobního počítače a internetu podle věku v Plzeňském kraji v letech 2010 až 2014 (%)^{*)}

Zdroj: ČSÚ - Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

	Jednotlivci podle použití informačních technologií									
	použili v posledních 3 měsících					nikdy nepoužili				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
	Osobní počítač									
Podíl z počtu osob ve věkové skupině:										
16–34 let	90,8	93,2	94,2	94,6	93,8	4,6	2,7	2,5	2,0	2,3
35–64 let	66,6	72,0	73,5	78,0	81,7	26,1	20,5	18,0	14,0	10,5
65 a více let	13,8	13,6	14,6	13,9	17,9	79,1	77,8	75,5	72,3	64,6
	Internet									
Podíl z počtu osob ve věkové skupině:										
16–34 let	90,0	92,3	94,1	94,3	94,1	5,4	3,8	3,0	2,7	2,4
35–64 let	65,0	71,4	73,1	78,4	82,3	28,9	22,2	19,7	15,3	11,6
65 a více let	11,6	12,3	14,2	14,6	18,4	85,8	82,8	79,0	75,6	68,6

^{*)} Vážené klouzavé průměry z tříletých období - např. za rok 2014 je údaj vypočítán jako průměr z dat za roky 2013, 2014 a 2015; období sběru dat: 2. čtvrtletí daného roku.

Zjišťování se zabývá tím, zda jednotlivec použil v posledních 3 měsících počítač nebo internet alespoň jednou kdekoli a z jakéhokoliv důvodu. Získané údaje byly počítány jako klouzavé průměry z tříletých období.

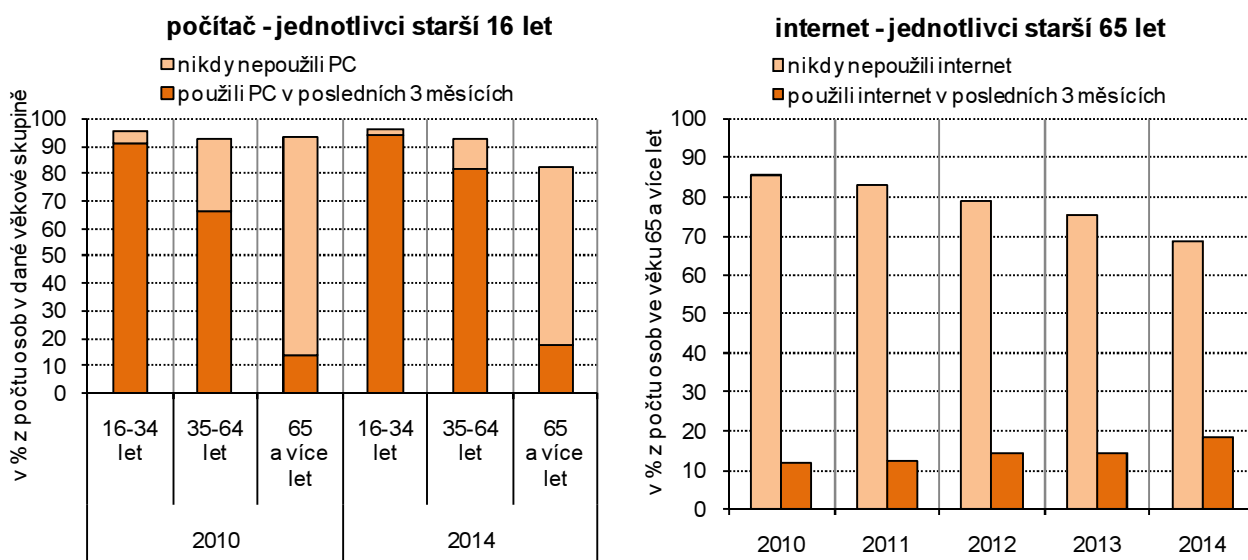
Z časové řady let 2010 až 2014 vyplývá, že se podíl seniorů ve věku 65 let a více, kteří v posledních třech měsících použili počítač nebo internet, neustále zvyšuje. V roce 2010 použilo počítač 13,8 % seniorů ve věku 65 let a více, zatímco v roce 2014 využívalo osobní počítač 17,9 %. Podíl seniorů, kteří v posledních třech měsících využili internet, byl v roce 2014 dokonce vyšší než podíl seniorů, kteří používali jen osobní počítač. Podíl seniorů, kteří v roce 2014 použili internet, představoval 18,4 %. Rozdíl

v procentních bodech ve sledovaném časovém období let 2010 až 2014 dosáhl u seniorů využívajících osobní počítač 4,1 procentního bodu, u seniorů využívajících internet 6,8 procentního bodu.

Podíl seniorů, kteří v roce 2010 nikdy nepoužili osobní počítač, činil 79,1 %, v roce 2014 se tento podíl snížil na 64,6 %. V roce 2014 se oproti roku 2010 podíl seniorů, kteří nikdy nepoužili internet, snížil z 85,8 % na 68,6 %, tj. snížení o 17,2 procentních bodů.

Graf 6.2 Jednotlivci podle použití osobního počítače a internetu podle věku v Plzeňském kraji

Celoživotní vzdělávání (univerzity třetího věku)

K důležitým aktivitám seniorů patří studium na univerzitě třetího věku. Studium na univerzitě třetího věku (U3V) umožňuje seniorům seznamovat se s nejnovějšími poznatky v rozmanitých oblastech, setkávat se s vrstevníky a navazovat s nimi přátelství. Vzdělávací aktivity pro seniory na univerzitě třetího věku jsou zaměřeny na podporu psychické a fyzické kondice.

V Plzeňském kraji lze studovat na Západočeské univerzitě a na lékařské fakultě, která patří pod Karlovu univerzitu. Pokud se senioři nemohou zúčastnit přednášek prezenční formou, mohou využít alternativu ke klasické přednáškové výuce v podobě virtuálního studia prostřednictvím nových komunikačních technologií a sledovat přednášky on-line. Vedle studia na univerzitách existuje celá řada vzdělávacích kurzů pro seniory při středních a vyšších odborných školách.

Univerzita třetího věku na Západočeské univerzitě začínala v roce 1992 s 85 účastníky, ve školním roce 2012/13 bylo zapsáno ke studiu 670 účastníků a v akademickém roce 2013/14 studovalo v Plzni 949 posluchačů. Dohromady s pobočkami v Chebu, Aši, Sokolově, Tachově, Boru u Tachova, Klatovech, Plasích a Chotíkově takto studovalo přes 1 700 posluchačů. Tyto informace byly získány z internetových stránek Západočeské univerzity.